

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/19003

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 782

25 Nisan 2011

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-19003)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) TBMM Başkanlığının 30.03.2011 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-30238 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 31.03.2011 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-272-4-1181 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Ayşe Jale AĞIRBAŞ'ın, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımda cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/19003 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (2 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği : Bilgi :
TBMM Bşk. Başbakanlık

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AYŞE JALE AĞIRBAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/19003)**

Sorular 1-4:

Türkiye, akaryakıt fiyatlarının yüksekliğinde dünyanın önde gelen ülkelerindendir. Dünyadaki en pahalı akaryakıtını Türk halkı kullanmaktadır. Dünyadaki petrol fiyatları arttığında hemen zamlanan fiyatlar, dünya borsalarında petrolün varil fiyatı düştüğünde indirim olarak vatandaşa yansımamaktadır. Hükümet, petrol fiyatlarındaki yüksekliği ve dünyadaki gelişmelere paralel şekilde ucuzlamamasını rafineri ve dağıtım şirketleri ile bayi karlarına bağlayarak adeta sektör temsilcilerini günah keçisi haline getirmektedir. Bu şekilde, akaryakıt fiyatının yüksekliğinin gelir düzeyine bağlı olmadan alınan dolaylı vergilerin yüksek belirlenmesine bağlı olduğu konusunda vatandaşların kafasını bulandıran, hedef saptırmaya çalışan bir politika izlemektedir. Vatandaşlar akaryakıt fiyatlarının dünyada seyreden seviyede olmasını istemekte, aracına dünyanın en pahalı benzini koymaktan kurtulmayı beklemektedir.

-Akaryakıt fiyatlarının yüksekliğinde dünyanın önde gelen ülkelerinden biri olmamızın sebebi nedir?

-Akaryakıt fiyatlarının yüksek seyretmesinin sebebi olarak gösterilen bayi karlarının fiyat içerisindeki oranı kaçtır? Söz konusu oranın sıfırlanması halinde akaryakıt fiyatında yaşanacak maksimum düşüş ne kadar olarak gerçekleşecektir?

-Ülkemizde akaryakıt fiyatları üzerindeki verginin oranı kaçtır? 2002-2009 yılları arasında petrol ürünleri üzerinden alınan vergilerin yıllar itibariyle tahsilatı ne kadar olarak gerçekleşmiştir?

-OECD ülkelerinde akaryakıt üzerinden alınan vergilerin ortalaması kaçtır? OECD ortalamasına yakın vergi oranı uygulanır ise akaryakıt fiyatı soru önergesinin cevaplandığı tarih itibariyle ne kadar olarak gerçekleşecektir?

Cevaplar 1-4:

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile 01.01.2005 tarihinden itibaren akaryakıt ürünlerinin fiyatlandırılması serbest piyasa koşullarına bırakılmıştır. Akaryakıt ürünlerinde yaşanan fiyat artışlarının önemli bir bölümü uluslararası petrol fiyatları ile dolar kurundaki değişimin neticesi olan sektörün fiyat ayarlamalarından kaynaklanmakta olup, ayrıca konjonktürel gelişmeler gibi bir çok husus da fiyat oluşumuna etki edebilmektedir. Dolayısıyla, akaryakıt ürünlerinin piyasa koşulları dahilinde oluşan satış fiyatına kamunun herhangi bir müdahalesi söz konusu değildir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK)'nca şirketler tarafından uygulanan fiyatlandırma uygulamaları, mevzuat kapsamında, tavan fiyat uygulamasına gerek olup olmadığı dahil, yakından izlenmektedir. EPDK kendisine kanunlarla tanınan görev, yetki ve sorumluluk çerçevesinde, enerji piyasalarında rekabetin ve öngörülebilirliğin artırılmasına ve istikrarın sağlanmasına ilişkin çalışmalarını, gerek kurum nezdinde gerekse de konuyla ilişkili diğer kamu kurumları nezdinde sürdürmektedir.

Bu kapsamda özellikle son zamanlarda akaryakıt fiyatlarında görülen dalgalanmalar yurt dışında yaşanan gelişmelerin ülkemize yansımaları olarak değerlendirilmektedir. Zira petrolün varil fiyatı 01.01.2011 ile 01.04.2011 tarihleri arasında % 25'lik bir artış göstermiştir.

Ülkemizde benzinden % 61,02 ve motorinden ise % 51,68 vergi alınmaktadır. Avrupa Birliği'ne üye 27 ülkede benzin ve motorinden alınan vergi oranları ise sırasıyla % 56,53 ve % 47,89'dur.

Yıllar itibariyle petrol ürünleri üzerinden toplanan ÖTV tahsilatı tutarlarına Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının http://www.gib.gov.tr/fileadmin/user_upload/VI/GBG1.htm internet adresinden ulaşılmaktadır.

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN AYŞE JALE AĞIRBAŞ'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/19003)**

Soru 5:

Vatandaşın bütçesinde yangına sebep olan akaryakıt fiyatları ne zaman makul düzeye çekilecektir?

Cevap 5:

Ülkemizin, petrol ve doğalgaz yönünden dışa bağımlılığının azaltılması ve sürdürülebilir kalkınmasının temini için sürekli, verimli ve ucuz enerji sağlanması büyük önem taşımaktadır. Bu amaca yönelik olarak TPAO Genel Müdürlüğü, 2003 yılından itibaren değişen arama stratejisine bağlı olarak yurt içi kara alanlarının yanında, özellikle son yıllarda yoğun olarak denizlerimizde ve yurt dışında sürdürülen hidrokarbon arama, sondaj ve üretim faaliyetlerine büyük önem ve ağırlık vermiştir. Bu doğrultuda, TPAO Genel Müdürlüğünün 2003 yılından itibaren ivme kazanmaya başlayan yurt içi ve yurt dışı arama yatırım hamleleri ve Hükümetlerimizce tahsis edilen milyar dolarlar mertebesindeki rekor düzeydeki yatırım bütçeleri sayesinde arama ve sondaj faaliyetlerine hız verilmiştir.

Yapılan bu çalışmalar sonucunda ülkemizin karasal ve denizel alanlarındaki ham petrol ve doğalgaz potansiyelinin ekonomiye kazandırılması ve vatandaşlarımıza çok daha uygun fiyatlarla sunulabilmesi yönünde tüm imkanlar seferber edilmiştir. Ayrıca TPAO'nun yurt dışı faaliyetleri sonucunda elde edilen ve çok önemli oranlara ulaşan karlılığı da yurt içinde yapılan bu arama ve sondaj faaliyetlerine aktarılmaktadır.